

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Explicatur illud (instante morte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

Explicatur magis illud [Instante morte.]

19. Illud de (instante morte) quod admirationem ab indocta plebe, si ea instruat, amovebit, operæpretium est stabilire rationibus, & Doctoribus, (nec vero Jesuitis.) Audiamus ergo nunc solum duos, ne tædium fiat lectoribus. Jo. Sancium, & Pasqualigum; nam alios habebis infra cap. 25. à num. 16. meo.

Jo. SANC. d. 19. n. 8. Opinio quæ in salute securam reddit conscientiam ad operandum, vel non, tutam quoque reddit in articulo mortis, cum in utroque tempore æqualiter constingatur homo Deum non offendere. Tum quia, ut dicemus d. 42. num. 12. inter opiniones in conscientia securas, revera una non est securior altera quoad imputabilitatem. Nam supposito, quod juxta quamlibet, nullum committit peccatum, non magis securus erit operans ex una, quam ex alia opinione, cum nulla detur major securitas, quam non peccare, ut dicemus latius d. 44. num. ult. tum quia ut dicemus latius d. 44. num. 1. quoties fit comparatio unius opinionis probabilis ad alteram probabiliorē, liberum est cuique minus probabilem sectari ob rationem ibi adductam, &c.

20. Hoc ultimum non usquequaque recipit Tamburinus, ut simile non recepit modo num. meo 16. Sed audiamus Pasqualigum, ex nobilissimo Ordine Theatinorum, decis. 27.

An etiam tempore mortis liceat sequi opinionem minus probabilem, relicta probabiliori.

21. PASQUAL. **R**espondeo affirmative cum Ioanne Sancio. in selectis, disp. 19. num. 8. quia non magis tenemur fugere tempore mortis offensam Dei, quam quocumque alio tempore. Unde si in alio tempore possumus sequi absque periculo offensæ Dei opinionem minus probabilem, poterimus etiam tempore mortis, quia sola obligatio vitandi offensam Dei, potest facere, quod non possumus sequi.

22. Deinde militat eadem ratio tempore mortis, quæ militat reliquo tempore; ideo enim possumus sequi opinionem minus probabilem, quia est conformis regulis rectæ rationis; in hoc enim consistit probabilitas. & ideo eam sequendo, honeste operamur: seu cum conformitate ad rectam rationem; hoc autem semper est licitum, cum ex genere suo dicat illum modum operandi, quo homo ordinatè se habet respectu ultimi finis. Unde tempus mortis non potest excludere talem modum operandi.

23. Nec obstat, quod homo tempore mortis debeat habere majorē curam sue salutis, & proinde sequi, quod securus est, atque adeo probabiliores opiniones, quia hinc non fit, quod debeat amplecti probabiliores opiniones; nam eo ipso quod amplectitur probabiles, securus est, quod non peccet. Unde non minus curat propriam, quam si amplecteretur probabiliores. Imò cum opinio probabilior non sit certa, ipsa quoque continet idem periculum; præsertim quia ex se potest esse falsa, sicuti est minus probabilis. At verum est, quod nulla continet periculum, quia nulla operatio ex opinione probabiliori imputari potest, etiam ad minimum peccatum. Hæc Pasqualigum.

CAPUT III.

De Præcepto Charitatis, Fidei, &c.

1. BARON. II.

Præcepta Charitatis, Fidei, &c. Religiosis, aliarumque vocationum, Christianis præcipiuntur omnino tolli, aut quod præceptum vim illis auferat, vel unum actum amoris Dei per vitam exigendi, etiam instante morte, quod veniens tempus, & momentum non designat, quo illi actus peragendi, an vita Christiana prima institutione, autem progressu, an ad finem.

2. Et potes cum conscientia securitate proleci, tolli à nostro Authore, vel à ministro harum vocationum actus: legatur ipse, & incipiamus à fide, lib. 2. d. c. 1. à num. 8.

FIDES.

3. TAMB. n. 8. Vel primo sermo est de actu fidei necessario necessitate salutis, & hinc quidem, semel in vita esse satis esse, modo vidimus, n. 3. (cum Sancto & Aragon. & licendus autem est, ut primum propositi sufficienter ostendat, ut patet. Et paulo post. Cum igitur actus fidei ex necessitate salutis eliciendus sit etiam, ut notant Theologi, de necessitate præcepti, quia omnia obligantur facere, quæ sunt ad nostram salutem requiruntur, consequenter ad hunc actum, quamprimum scilicet possumus, id enim debet requirere tanta necessitas) eliciendum obligabimur.

4. Vide igitur, Baroni, an tollat actum fidei, et non solum ait, esse eliciendum ex necessitate præcepti, verum etiam de necessitate salutis, id est, iuxta quod Theologi de necessitate mediæ, sine qua scilicet salus nullo modo obtineri datur. Sed peripus ad reliqua.

5. TAMB. n. 9. Vel secundò est sermo de actu fidei necessario necessitate præcepti, quo scilicet obligamur credere, ut dicimus n. 5. Sane nondum obviari habuit Doctori, qui explicando, mihi satisfecerunt, unde omnibus perperam, dendo tamen, ut hoc ita & alia omnia mea S. R. E. hanc puto per se, & directe nunquam obligari Fideles ad credenda prædicta mysteria, nec implicite, nec explicitè ex necessitate præcepti fidei (nam mediæ simul, & præcepti, tam ad dictum est, quia ratione semel, & ad quæ mysteria credenda sit obligatio) sepiusimè vero obligantur per accidens, ut aliorum præceptorum. Ratio prioris dicti est, quia in iuribus in opulc. de exp. d. 2. c. 2. §. 16. num. 1. nunquam præceptum aliquod obligat, nisi sit determinatum, cum enim non possit, ut indeterminatum exire in executionem, non censetur practice esse completum, & ideo præceptum Confessionis, ut item Communionis extrinsecus articulum, antequam Ecclesia determinasset tempus Paschale, ibidem ex Delugo de Euch. d. 16. l. c. 1. num. 21. & de Pæn. d. 16. sect. 3. num. 39. At nunquam invenimus determinatum tempus esse, quo obligemur ad prædictum, (præter illud de necessitate mediæ, de quo jam dictum est, num. 3.) actum fidei eliciendum, ut ex nostro sequi patet; ergo, &c. Ratio posteriori dicti est, quia quoties occurrit, debere nos ad servandam aliquam præcepti, ut quoddam actus, qui necessario supponit prædictum actum fidei; ergo tunc per accidens, ratione scilicet actus eliciendi, obligabitur Fidelis ad eliciendum prædictum actum fidei sine quo actus per se præceptus constare nequit, ut si fidei sine quo actus per se præceptus constare nequit, hinc videtur, ut dicimus à num. 11. clarius intelligitur. Hinc videtur, denter Christum Dominum præceptum per se de prædicto actum fidei non imposuisse, quia (ait) super me esse iudicium actum fidei ex necessitate, (hoc est mediæ, de quo supra) salutis, & in super aliorum necessario præceptum in servandam, ut dictum est, alius præceptis.

6 Num.